

د پوهنې وزارت د مسلکي او تخنیکي زده کړو د معینیت د بنوونیز نصاب د رئیس سره مرکه

مرکه ورکونکی: ډیپلوم انجنیر عبدالله کوزابی د پوهنې وزارت د مسلکي او تخنیکي زده کړو د معینیت د بنوونیز نصاب رئیس

مرکه کوونکی: ډاکټر حشمت الله رنجبر، د انسان په تنگه کې د مؤسسي کارکوونکی

لومړۍ پوښتنه: د بنوونیز نصاب د څانګې فکري کړنې کومې دي، د مهرباني له مخې په لنډ ډول یې تشریح کړئ؟

بنوونیز نصاب څانګه په ۲۰۰۹ کال کې تاسیس او د دوه مدیرتوونو درلودونکې ده.

۱. د درسي نصاب مدیریت
۲. د درسي کتابونو د نشر مدیریت
همدرانګه د نصاب آمریت ۳ مدیریتونه لري.

۱. د درسي کتابونو د تدوین مدیریت
۲. د درسي مفرداتو مدیریت
۳. د درسي کتابونو د تالیف مدیریت
سربېره پر دې، د بنوونیز نصاب په چوکاټ کې درې نورې څانګې هم شاملې دي چې عبارت دي له:

۱. د درسي کتابونو د امتحاني او تجربوي ارزونې مدیریت
۲. د کار د بازار سره د اړیکو عمومي مدیریت

۳. د چاپ او خپرونې عمومي مدیریت
ټولې یادې څانګې د کرهڼې مسلکي لیسو او د وېترنری د انستیتوتونو لپاره د بنوونیز نصاب د درسي مفرداتو او د کتابونو د توزیع مسولیت لري.

۲. دوهمه پوښتنه: د بنوونیز نصاب د څانګې اوسنې او راتلونکې پلان د کرهڼې او وېترنری لیسو او انستیتوتونو لپاره څه دی؟

دوهمې پوښتنې ځواب: اوسنې پلان په لومړي ګام کې د بازار ارزونه ده چې د تخنیکي او مسلکي کارونو بازار باید و ارزول شي تر څو معلومه شي چې بازار کومو رشتو ته اړتیا لري او د هغه د اړتیاو مطابق مختلفې رشتې منځ ته راوړل شي. او تر فراغت وروسته د کرهڼې او وېترنری زده کوونکي په اسانۍ سره وکولای شي دندې پیدا کړي.

همدرانګه زده کوونکو لپاره د موجودو رشتو د درسي کتابونو تالیف او ترجمه زموږ د پلان له لومړیتوبونو څخه ده چې په موجوده وخت کې ۷۰ سلنه درسي کتابونه چاپ او د وېترنری او کرهڼې لیسو او انستیتوتونو ته ویشل شويدي.

د چاپ شوو کتابونو ډیره برخه د اداري او

حسابدارۍ، کرهڼې او وېترنری په برخه کې دي چې بنوونځیو ته ویشل شويدي او پاتې ۳۰ سلنه په نورو مختلفو برخو کې د تالیف په پروسه کې دي چې چاپ او ویش یې په راتلونکي پلان کې په پام کې نیول شويدي.

د درسي نصاب پلان د ۵ راتلونکو کلونو لپاره د پوهنې وزارت د ستراتیژیک ملي پلان مطابق د مسلکي زده کړو په برخه کې چې په اوس وخت کې ۷۲ رشتې دي کیدای شي ۱۵۰ رشتو ته لوړه شي.

همدرانګه موجود بنوونیز تعلیمي پلان د بازار د اړتیاو مطابق به پراختیا ومومي او کونښن دا کيږي چې درسي کتابونه په پښتو او دري ژبو تالیف، چاپ او بنوونځیو ته وویشل شي.

د مسلکي او تعلیمي زده کړو په برخه کې کرهڼه ۷۰ سلنه تشکیلوي او هم د انسان په تنګه کې د مؤسسي له خوا په دی وړستیو کې د کرهڼې او وېترنری لیسو او انستیتوتونو ته په ګڼو برخو کې ډیرې مرستې شويدي لکه د بیلګې په توګه د درسي نصاب پرمختیا، د نصاب امتحاني تطبیق، د لابراتوار، کرهڼې او وېترنری په برخه کې، د کرهڼې او وېترنری د لیسو د مدیرانو او استادانو د پوهې د کچې لوړوالی د ترینګونو او ورکشاپونو په ذریعه، د لیسو د خودکفایې لپاره د کرهڼیزې سوداګرۍ منځ ته راوړل، لږ ټاپ کمپیوترونه، پروجکتور او نور.

د مسلکي او تخنیکي زده کړو معینیت د انسان په تنګه کې د مؤسسي څخه د زړه له کومې مننه کوي او د کرهڼې او وېترنری په برخه کې د هغوی د دوامداره مرستو غوښتونکي ده.

درېمه پوښتنه: د تخنیکي او مسلکي زده کړو د معینیت اړوند د نصاب ریاست په درسي

نصاب کې کوم بدلونونه راوړي دي؟ که وي مهرباني وکړي په لنډ ډول یې توزیع کړئ.

په دې وړستیو کې د نایک مؤسسه (د کرهڼیزو زده کړو ملي انستیتوت) د هالنډ د وختګ د پوهنتون او د نوموړي معینیت د غړو په مرسته تصمیم لري چې د کرهڼې د لیسو په نصاب کې د کار د بازار مطابق بدلونونه راوړي چې کار یې دوام لري.

همدرانګه د جی آی زیډ د موسسي له خوا د جرمني د متخصصینو او دنوموړي معینیت د استادانو له خوا د کرهڼې د لیسو په نصاب کې د کار د بازار مطابق بدلونونه راوړل شويدي چې په بنوونځیو کې د پلي کیدا په حال کې دي. د لسم څخه تر دولسم ټولګي پورې د پلي کیدا په حال کې دي.

هر کال نصاب ارزول کيږي او د ارزونې د پایلو مطابق په نصاب کې پرمختیا راوړل کيږي.

څلورمه پوښتنه: د کرهڼې ځینې لیسې د درسي کتابونو د کمبود او نه شتون سره مخ دي، تاسو څه پلان لرئ چې نوموړي کتابونه به ورته ورپورته کړي؟ د مهرباني له مخې په لنډ ډول معلومات راکړئ.

ځواب: درسي کتابونه د کرهڼې لیسو ته په ۱۳۹۲ کال کې په کافي اندازه چاپ شويدي چې په کتابخانو کې هم موجود دي هغه لیسې چې د کتابونو له کمبود سره مخ دي د درسي نصاب څانګې ته دې مراجعه وکړي او د خپل ضرورت مطابق دې کتابونه ترې ترلاسه کړي. د دوه کلونو په دوران کې یو نیم میلیون درسي کتابونه چاپ او د کرهڼې او وېترنری لیسو ته ویشل شويدي او اوس هم ویش جریان لري.

کرهڼې په برخه کې نوي مواقع او فرصتونه رامنځ ته کړي.

په (۲۰۱۴) کال کې شپاړس بنوونځیو دواړه ګرنتونو د اخیستلو په عملي مسابقو کې ګډون کړی ؤ چې د هغوي له جملې څخه لاندې بنوونځیو ته د پښتو مؤسسي له خوا مرستې ورکړل شوې: د چهاراسیاب د کرهڼې لیسې، د میدان وردک د وېترنری انستیتوت، د سرخورد د کرهڼې لیسې، د هرات د زراعت او وېترنری انستیتوت، د پکتیا د کرهڼې لیسې، د دسمګان د زراعت او وېترنری انستیتوت، د فاریاب د زراعت او وېترنری انستیتوت، د بلخ د زراعت او وېترنری انستیتوت، او د جوزجان د زراعت او وېترنری انستیتوت چې د مسابقي ګټونکي ؤ. دغو بنوونځیو به په راتلونکي کې د پښتو بنوونځیو په توګه خپله ونډه ترسره کوي.

ته به عملي کار د مختلفو طریقو او کړنو له لارې ښایي. کله چې وسایل او فرصتونه د عملي کار لپاره موجود شي، بنوونځي باید د عملي کار لپاره یوه ورځ د نورو علاقه مندو او اړونده بنوونځیو لپاره په پام کې ونیسي تر څو د عملي کار مختلف ډولونه چې په نمونوي بنوونځي کې پر مخ بیول کيږي، هغوی سره هم شریک کړای شي. دغه د مزرعي ورځ باید د نورو برخه والو او دهقانانو سره د اړیکو او تجربو د شریکولو په منظور وي.

د پښتو نمونوي بنوونځیو د منځ ته راوړلو موخه د کرهڼې او وېترنری د بنوونځیو ملاتړ دي تر څو باوري کړي چې فارغیدونکي زده کوونکي د یو شمیر مهارتونو او تجربو په درلودلو سره فارغ او په راتلونکي کار او دنده کې ورسره مرسته او په افغانستان کې د

د کرهڼې د بنوونځي درنو مدیرانو بنوونکو او زده کوونکو

تاسو ته د خپل څلور میاشتني مجلې د افغانستان د کرهڼې بنوونځیو او انستیتوتونو ته په ډیر خوښي سره ښه راغلاست وایو. زموږ تيم دغه میاشتني مجله د تخنیکي او مسلکي معینیت سره او د تاسی سره – د کرهڼې بنوونځیو محترم مدیران، بنوونکي او زده کوونکي جوړوي. زموږ موخه دا ده چې د کرهڼې سکتور وروستی پرمختګ د شریک کولو لپاره زمینه برابره کړو او تاسی ته دلچسپ او عملي مطالب راوړو. په دې میاشت کې زه غواړم تاسی ته زموږ مرګې د تخنیکي او مسلکي معینیت د نصاب انکشاف ریاست محترم ریس سره او د کابل د کرهڼیز مسلکي انستیتوت زده کوونکو سره، د ننگرهار د کرهڼې مسلکي انستیتوت د یو زده کوونکي سره چې وکولای شو خپل د چرګو تجارت جوړ کړی، عملي مقالې د کمپوست جوړول او ساتلو لپاره، او همدارنګه د میوې او سبزیجاتو د وچولو طریقې وړاندې کړم. موږ په دې باور یو چې ټولې مقالې په دا مجله کې کولې شي تاسو ته او د تاسو بنوونځیو لپاره ګټور معلومات وړاندې کړي. زه غواړم ټول هغه کسان چې د دې مجلې په جوړولو کې یې مرسته کړې دي، په ځانګړی توګه د هلمند، چار آسیاب، کابل، او ننگرهار مسلکي بنوونځي نه مننه وکړم. زه د تاسو ټولو نه غواړم چې د بلې مجلې لپاره مقالې، مرګې او نور مطالب راواستوی تر څو چې موږ وکولای شو د نورو بنوونځي سره هم شریک کړو.

موږ سره اړیکه ونیسی: محمد داوود د پروژه مدیر او د مجلې مؤلف

ایمیل: Mohammad.daud@peopleinneed.cz
ټیلیفون: ۰۷۷۷۶۰۶۴۷

په آخر کې زه هیله کوم چې د تاسی بنوونځي با ثباته پرمختګ ولري، ښه او مفید تجارب، او ښکلی باغونه ولري.

د PIN کرهڼیز بنوونکی او تيم له خوا
متوش بوژکوویخ

د پښتو کرهڼیز بنوونکی د پروګرام مدیر

د عملي کار په تطبیق کې نمونوي بنوونځي

د پښتو مؤسسه د کرهڼې او وېترنری لیسو سره د ۲۰۰۶ کال راهیسې د استادانو او مدیرانو د ظرفیتونو د لوړوالي په برخه مرسته کوي. دغه ترینګونه عبارت دي له ستراتیژیک پرمختګ، پلان کونه او د اغیزمنې زده کړې میتودونه. سربېره پر دې د زده کوونکو ظرفیتونه هم د کرهڼې په عالي لیسو کې لوړوي. له بنوونځیو سره د موادو، کرهڼیزو ماهرینو او د تخمونو په برخه کې مرسته کوي تر څو په فعاله توګه د بنوونځي په محوطه کې تدریس ترسره شي. عملي کار په پټیو، لابراتوارونو، گلخانو او تجربوي ساحو د عملي کار څخه عبارت ده چې نظري شکل یې په ټولګیو کې لوستل شوي وي.

سر کال د پښتو مؤسسي یوه طرحه ترتیب کړیده چې یو شمیر د کرهڼې او وېترنری لیسو او انستیتوتونه په مناسبو وسایلو سمبال کړي تر څو د یو نمونوي بنوونځي په توګه په معینه ساحه کې د پلان مطابق په عملي برخه کې ونډه واخلي.

بنوونځي د ځینو ضوابطو لکه د پراخي ځمکې او ساحې، کافي اوبو او کرهڼیزو وسایلو په پام کې نیولو سره غوره شويدي. سربېره پردې د هغه بنوونځیو لپاره چې ډیر شوق او علاقه یې د عملي کار په برخه کې ښودلې ده او هم کلني کاري پلان طرح او ترتیب کړې دي، ټولې بنوونځي باید مرکبو ډیریعملي کاري کړي ولري چې موخه زده کوونکو ته یې د مختلفو عملي کارونو وړاندې کول دي.

نمونوي بنوونځي به خپل ګاونډي بنوونځیو ته په عملي کارونو کې د ګډون له لارې یوه لاره او نقشه برابره کړي په داسې ډول چې هغوي

کمپوست...

- پنځه ويشت سانتي متره وچه گياه همواره کړای شي، اوبه هغه اندازه چي گياه لمده کړي بايد پرې وپاشل شي.

- ديرش متره هرزه تازه گياه بايد همواره کړای شي.

- ايره بايد په داسي ډول واچول شي چي کومه گياه چي پرې وپوښل شي وروسته اوبه ورباندې وشيندل شي.

- دوه کيلو گرامه د يوريا کود بايد په ايره باندې وراضافه کړای شي يا ورباندې وشيندل شي.

- د شپږ څخه تر اته سانتي متره کمپوست بايد پا ايره باندې واچول شي د کمپوست د نه موجوديت په صورت کي حيواني پارو/سره چي تجزيه شوي وي واچول شي.

- شپږ سانتي متره خاوره بايد د هغه په ځمکه باندې همواره کړای شي.

وروسته له دې چي لومړی طبقه په بشپړه توگه جوړه شوه د شکل مطابق دوهمه او دريمه طبقه جوړيږي لاکن هغه وچ لرگي چي د ۲۵ سانتي مترو په اندازه د ۶ سانتي مترو خاورې وروسته اچول شوي وه، په دوه ورستيو طبقو کي بايد استعمال نه شي. او پس له دې چي دريمه طبقه جوړه شي ۳۰ سانتي متره خاوره بايد ورباندې علاوه کړای شي او ښه بايد لمده شي، که چيري ځای يې لمريز وي يوه اندازه گياه بايد ورباندې واچول شی تر څو رطوبت وساتي.

د کمپوست په داخل کي د رطوبت او تودوخي د درجي د معلومولو لپاره درۍ

لاندې ټکي بايد په پام کي ونيول شي:

د سايبين د تخم د انتخاب په اړه بايد د نبات عمر په پام کي ونيول شی ځکه دغه نبات د ډيرو مختلفو ډولونو درلودونکي ده.

زر حاصلورکونکي نوع يې په ۹۱ ورځو او ځنډ حاصلورکونکي نوعه يې په ۱۵۲ ورځو پوري په ځمکه کي باقي پاته وي.

البته د نبات عمر د خاورې د تودوخي د درجي (۱۹ سانتي گراد)، د ورځې طول (۱۴،۵ ساعته) او يخ موسم په خزان کي په پام کي بايد ونيول شي. د پورته شرايطو په پام کي نيولو سره نبات بايد انتخاب او وکرل شي.

د تخم شيندلو څخه مخکي بايد د ځمکي په هر واحد کي د نمو، سالم پاته کيدو او د نبات د تخم پاکوالي ته پاملرنه وشي.

د پورته شرايطو په يادولو سره که چيري کر په خطي ډول د ۱۵ څخه تر ۹۰ سانتي مترو پورې وي د هر جريب لپاره

۹ څخه تر ۱۳ کيلو گرامه تخم کافی دی. که فاصله له ۴۰ څخه تر ۶۰ سانتي مترو ته تغير وکړي، په هر جريب کي بايد

د ۱۳ څخه تر ۲۰ کيلو گرامه تخم په پام کي بايد ونيول شي.

د سايبين د نبات د نيش وهنې مرحله سايبين د هغه نباتاتو له جملې څخه ده چي که چيري شرايط ورته برابر کړای شي، د کر له ورځي څخه تر درې ورځو پوري په نيش وهلو پيل کوی.

د کود (سره) ورکولو مرحله سوچه نايټروجن هر هکتار ته ۴۵ کيلو گرامه

متره لرگي نيمايي برخه د کمپوست کوهي ته داخليري او په هرو دوو اوونيو کي يو ځل بهر راويستل کيږي چپد لرگي د دننه شوي برخي په مرسته د رطوبت اندازه معلوميږي او کولای شئ چي رطوبت لږی يا ډير کړئ. د کمپوست په داخل کي بهترين درجه حرارت د ۶۰ سانتي گراد په اندازه وي.

کله چي کمپوست له پورته موادو جوړ شو د دريو مياشتو په دوران کي گټي اخيستنې ته چمتو کيږي. او که چيري غواری چي له دې څخه هم زر جوړ کړای شي بايد د هغه د جوړولو په جريان کي د ايرې دپاسه دوه کيلو گرامه چونه هم اضافه کړای شي، ځکه چي چونه د تودوخي عمليه لوړوي او کمپوست په دوه مياشتو کي برابريري.

سوچه فاسفورس هر هکتار ته د ۶۰ څخه تر ۹۰ کيلو گرامه

سوچه پوتاشيم هر هکتار ته ۴۵ کيلو گرامه همدرانگه د سايبين د نبات لپاره تر کر وړاندې د حيواني کود (سري) استعمال اړينه ده.

د اوبه کولو مرحله

د سايبين نبات کله چي نيش ووهی او څلوربرگه شي، لومړۍ اوبه کونه يې پيل کيږي.

د سايبين نبات ته د خاورۍ ورکولو مرحله

نبات وروسته له هغه چي اوبه او ځمکه يې لمده شي، خاوره ورکول کيږي.

د کود (سره) ورکولو مرحله سوچه نايټروجن هر هکتار ته ۴۵ کيلو گرامه

د کود (سره) ورکولو مرحله سوچه نايټروجن هر هکتار ته ۴۵ کيلو گرامه

د کمپوست گټي:

- کمپوست نظر کيمياوي کود ته ارزانه او اقتصادي جوړيږي.
- ځمکه نرمه او منفذ داره ساتي.
- د خاورې پي ايچ نارمل ساتي.
- د خاورۍ څرنگوالي او کيفيت لوړوي.
- د ځمکي جوړښت بهتره کوي.

د بغلان د کرهنی په انسټيتيوت کي د کمپوست کوهي

- گټورې بکټرياوې څو ځله ډيروي.د تودوخي او رطوبت د ساتلو په منظور د کمپوست د کوهي پر مخ د تور پلاستيک او گياه هوارول

- د نايټروجن د تيښتي څخه مخنيوي کوي.

سوچه فاسفورس هر هکتار ته د ۶۰ څخه تر ۹۰ کيلو گرامه

سوچه پوتاشيم هر هکتار ته ۴۵ کيلو گرامه همدرانگه د سايبين د نبات لپاره تر کر وړاندې د حيواني کود (سري) استعمال اړينه ده.

د دوا پاشۍ مرحله

د سوزيدني يا بلايت مرض د مخنيوي لپاره له کيمياوي فنجي سايد څخه گټه اخيستل کيدای شي.

بريشنياني افغان کرهنيزه پروژه موخه لري چي ټولو هغو خلکو ته چي په افغانستان کي د کروند گرو سره مرسته کوي، مؤثق او اړونده معلومات وړاندی کړي.

نوموړي ټيم په ۲۰۱۱ کال کي يو ويب سايت د (eafghanag.ucdavis.edu) په نامه جوړ کړيدي چي عملي، اسانه او عام فهمه کرهنيز معلومات په ځانگړي توگه په افغانستان کي خلکو ته وړاندې کړي.

دغه ويب سايت له ۶۰ زياتو ادارو څخه ثبت کيدونکي معلوماتي پاڼي، لنډي وډيو کاني، نقشي، لارښودونه او تصويرونه په انگليسي، پښتو او دري ژبو مينه والو ته وړاندی کوي.

دغه مواد له حاصلاتي توليداتو څخه نيولي تر د طبعي سرچينو د مديريت او کرهنيزي پوهنې پوري معلومات په پراخه کچه په بر کي رانغاړي.

هغه څوک چي له محدودو شبکوي لاسرسيو سره مخ دي، دغه ويب سايت په لري ساحو کي د ستونزو د حل په اړه ډير معلومات او هم مهر لاک شوي معلوماتي فايلونه وړاندې کوي.

د Ask an Expert() بڼن په کيکارلو لره استفاده کوونکي کولای شي پلټني، فايلونه او تصويرونه نوموړي ويب سايت ته واستوي چي دغه برخه بيا په خپل وار د معلوماتو له ماهرينو سره اړيکه نيسي او د پوښتونکو پوښتنو ته ځوابونه وايي.

دغه ټيم سره

- په خاوره کي د اوبو د ذخيره کولو ځواک لوړوي.

- په خاوره کي دمنفظونو شرايط برابروي

- د نباتاتو ريښي ښه نمو کوی او کلکيږي.

- کمپوست نباتات قوي او د ناروغيو او افاتو په وړاندې يې مقاومت ډيروي.

- عضوي مواد په غير عضوي موادو تبديلوي ځکه نباتات د غير عضوي موادو څخه گټه اخلي.

سوچه فاسفورس هر هکتار ته د ۶۰ څخه تر ۹۰ کيلو گرامه

د سايبين د نبات د راټولولو مرحله

د دغه نبات د راټولولو مرحله هغه وخت ده چي داني يې په بشپړه توگه رسيدلي او په طبعي ډول د بوټي په سر وچ شوي وي.

د بوټي په پورته برخه کي د پلي او کپسول څخه پرته بله کومه پاڼه باقي پاته نه وي.

د بوټي رطوبت د ۴۰ سلنه په شاوخوا کي وي. که چيري دغه نبات له وخته مخکي راټول کړای شي له پوي لنډي مودي

وروسته د نبات په دانه کي غونجوالي راپيدا کيږي او تخم يې يو نامرغوبه شکل غوره کوي.

بريشنياني افغان کرهنيزه پروژه موخه لري چي ټولو هغو خلکو ته چي په افغانستان کي د کروند گرو سره مرسته کوي، مؤثق او اړونده معلومات وړاندی کړي.

نوموړي ټيم په ۲۰۱۱ کال کي يو ويب سايت د (eafghanag.ucdavis.edu) په نامه جوړ کړيدي چي عملي، اسانه او عام فهمه کرهنيز معلومات په ځانگړي توگه په افغانستان کي خلکو ته وړاندې کړي.

دغه ويب سايت له ۶۰ زياتو ادارو څخه ثبت کيدونکي معلوماتي پاڼي، لنډي وډيو کاني، نقشي، لارښودونه او تصويرونه په انگليسي، پښتو او دري ژبو مينه والو ته وړاندی کوي.

دغه مواد له حاصلاتي توليداتو څخه نيولي تر د طبعي سرچينو د مديريت او کرهنيزي پوهنې پوري معلومات په پراخه کچه په بر کي رانغاړي.

هغه څوک چي له محدودو شبکوي لاسرسيو سره مخ دي، دغه ويب سايت په لري ساحو کي د ستونزو د حل په اړه ډير معلومات او هم مهر لاک شوي معلوماتي فايلونه وړاندې کوي.

د Ask an Expert() بڼن په کيکارلو لره استفاده کوونکي کولای شي پلټني، فايلونه او تصويرونه نوموړي ويب سايت ته واستوي چي دغه برخه بيا په خپل وار د معلوماتو له ماهرينو سره اړيکه نيسي او د پوښتونکو پوښتنو ته ځوابونه وايي.

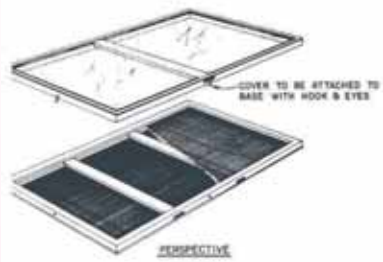
دغه ټيم سره

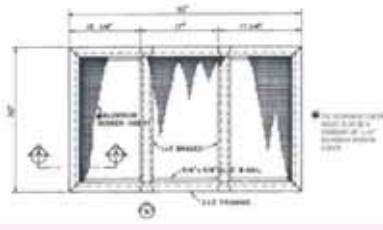
هم غوره کړی البته یو پیچلي جوړښت لری او کولای شی په یوه پروسه کې ډیره میوه وچه کړي

سټفلر ستنی او میخونه 4 د سکرین د دروازې چنگکونه او حلقي کولای شی لمريز تونل شکله وچونکي

71cm x 117cm د المونیم ښيښه اي سکرین 122cm-5cm x 60cm-20cm، سکرین وایر - گالوانیزد، لنډ میخونه، د

لمريز وچونکي تونل

کمپوست

پرمخ وهل شوي وي ځکه کيمياوي مواد د گټورو بکټرياو د له منځه وړلو سبب کيږي.

۲. هغه مواد چې د تخمر په عمليه کې نه تجزيه کيږي لکه پلاستيک، ښيښه، فلم او داسې نور.

۴. هغه نباتات چې د بدن د څانگو له لارې ډيرښت مومي بايد په تازه گی سره ورڅخه گټه وانه خيستل شي لکه کبله، غمی، بويه او داسې نور.

۵ . هغه نباتات چې د هغوي تخم زر نه تجزيه کيږي لکه شلخی، زردپيچک، کرمک او نور.

۶. هغه ريښې چې د وراسته شوو ناروغيو درلودونکي وي.

د کمپوست د ځاي غوره کول:

- د کمپوست ځای باید سیوري لرونکي وي ځکه رطوبت ورځینی نه لری کيږي

- هوا لرونکی ځای وي، ځکه یو ډول فنگس د فایر فنگس په نامه پکې دخالت کوي.

- د اوبو سره نژدې وي ځکه کله چې باران نه وي اوبو ته اړتیا وي.

- د باغ یا مزرعی سره نژدې وي.

کمپوست په لاندې طریقې سره جوړیږي:

- هغه ځای چې د کمپوست لپاره کیندل کيږي باید دوه نیم متره اوږدوالی، یونیم متر سور او یو متر ژوروالی وي.

- هغه کوهي چې کیندل کيږي پنځلس سانتي متره برنی خاوره یې یو خواته او کښتنی خاوره یې بلي خواته واچول شي ځکه د ځمکې د مخ خاوره د عضوي موادو درلودونکي وي.

- د ځمکې د مخ شپږ سانتي متره خاوره باید د کمپوست د کوهي لاندې همواره شي.

- پنځه ویشت سانتي متره وچ او سخت مواد باید هموار کرای شي ځکه که اوبه ډیرې شي لاندې کښینی او د کمپوست د خرابوالي نه سبب کیږي.

عبارت د یو شمیر بیو شیمیکي تغیراتو او تبادلاتو څخه ده چې په نتیجه کی یې میکرو اورگانیزمونه، اضافي عضوی مواد، د نباتاتو بقایاوي، د آشپز خاني ضایعات، د الوتونکو فضلات او د حیواني کود کمپوست ته چې د خاور یوه اصلاح کوونکي ماده ده، اړوي. د دغه تعاملاتو نهایی محصول یوه عضوي خرابه شوي او یو نواخته ماده چې د ډیرو غذاي موادو لرونکی او تور رنگه وي. کمپوست هغه وخت مصرف ته چمتو وي چې مواد یې ښه وراسته او پودري شوي وي. کمپوست د خاوري حاصلخیزی ته یوه بهترینه ماده او هم نسبت نورو کیمیاوي کودونو ته اقتصادي او ارزانه وي. دا کود د ټولو ډیر مصرفه موادو لکه (کلسیم، مگنیزیم، فاسفورس، پتاشیم، نایتروجن) او کم مصرفه لکه (اسپنه، زنک، جست، کاربن، هایدروجن، مس) چې د یو نبات لپاره اړین دي، درلودونکي وي.

د کمپوست جوړښت:

د کمپوست د جوړښت اړین مواد په لاندې ډول دي:

- د نباتاتو سخت او وچ مواد لکه د هغوی څانگې چې نسبتاً غټې وي لکه د ونو څانگې، د جوارو ساقي، د پښې ساقي چې د فاسفورس، پتاشیم او کلسیم د عناصرو درلودونکي دي.
- نرم مواد (وچې بقایاوي چې نرمې وي لکه وچه پانه، وچه گیاه چې لرگي نه وي).
- تازه مواد لکه شنه او تازه کبله او گیاه چې ډیر نایتروجن لري.
- ایره چې ډیر پتاشیم او کاربن لري.
- د یوریا کود (سپین کود) د تخمر د عمليې د گرندي کولو په منظور. په هغه صورت کې چې د کمپوست کوهي ډیر رطوبت ولري یا هم ژمی وي په دې صورت کې د عمليې د گرندي کولو لپاره له چونی څخه باید گټه واخیستل شي.

هغه مواد چې د کمپوست په عمليه کې نه استعمالیږي په لاندې ډول دي:

- هغه نباتات چې کیمیاوي مواد یې

د لمريز وچونکي تونل لپاره د سلفر دای اکساید پواسطه د تدخين پروسه

د ښه کیفیت لرونکي میوه غوره کړئ

ویی وینځئ

زړي یې بهر وباسئ

یوه طبقی شکل سره یې د پټنوس په مخ ترتیب کړئ

د وچوالی په منظور یې تست کړئ

باید د ۱۸ څخه تر ۲۰ سلنه پورې نم ولري

دوه وچ شوي زردالو سره وزبیینئ که چیری په اسانی سره یو له بله جلا شی نو ذخیره کولو لپاره چمتو دي.

روميان

د ښه کیفیت لرونکي میوه غوره کړئ - ډیره پخه نه.

ویی ویځئ

دوه یا څلور برخو باندې یې پرې کړئ

په بو طبقي شکل سره یې د پټنوس په مخ ترتیب کړئ

د وچوالی په منظور یې تست کړئ

نم باید د پرې کولو او زبیینلو په وخت نه وي

د سلفردای اکساید سره یې تدخين او په سیوري کی وچول میوي ته ښه کیفیت او خوند ورکوي.

د یو کیلو گرام روميان لپاره ۲۰ گرامه

منی

ښه کیفیت لرونکي میوه غوره کړئ

ویی وینځئ

سپین یې کړئ

میده بط کړئ

زړي ورڅخه لری کړئ.

مسایو برخو سره یې پرې کړئ (دوه یا دری ملی متره به اندازه)

پارچي یې د لیمو په جوس کې ښکته کړي تر څو خپل رنگ وساتي

د وچولو په پټنوس کښې په منظمه توگه کیږدئ

د وچوالي په موخه یې تست کړئ - پوټکی، نم نه لرونکي کله چې غوڅ یا وزبیینل شي

ترتیب کوونکي: د پڼ د مؤسسي سلاکار

صبحث الله مظفروف

د میوو او سبزیجاتو د ارزښت کړۍ او د حاصل ترلاسه کولو وروسته کړنې

ښه توگه وساتي.

د باغداری د محصولاتو ضرر او زیان د محصول تر راټولولو وروسته د ذکر شوي کړۍ یوه عمده او اساسي ستونزه ده. چې د مختلفو فکتورونو او د پخوالی او پرچون څرخلاؤ تر وخته پورې د مختلفو ډولونو لرونکي وي. دلته لازمه ده چې د هغوي د اسیب موندنې د مخنیوي په هکله یادونه وکړو.

د حاصل د ترلاسه کولو وروسته کړنې، د تولید څخه نیولی تر بشقاب کې د یوې میوې یا سبزي د کښودلو پورې ټولو ټکو باندې شامله ده. د حاصل د ترلاسه کولو وروسته کړنې د حاصل راټولولو، ذخیره کولو، پروسس، بسته بندي، حمل و نقل او بازار موندنې څخه عبارت دي.

پورته یادې طریقې نه شي کولای د زیان او ضرر څخه مخنیوي وکړي. ځینې نور فکتورونه او اساسي مهارتونه شته چې کولای شي مونږ سره د محصول د راټولولو، ذخیره کولو، حمل او نقل او په بازار کې د توزیع په وخت کې د تلفاتو په مخنیوي کې مرسته وکړي.

هغه کړنې چې د محصول ارزښت لوړوي په لاندې مثالونو پورې محدود

د پخو رومیانو د ساتنې اوسط وخت په مختلفو حرارتونو کې

د تودوخې درجه	د ساتنې موده
۱۰ °C درجه ساتنۍ گراد	یوه اوونۍ
۲۰ °Cدرجه ساتنۍ گراد	درې تر څلورو ورځو پورې
۴۰ °Cدرجه ساتنۍ گراد	تقریباً یوه ورځ

- شي. که د لمر د وړانگو لاندې وساتل شي کیدای شي وسوزی.
- که چیرې تولید شوي محصول نه شی کولای په چټکۍ سره د جمع کولو له محله بهر کړئ، بهتره ده کړیتونه او صندوقونه په سیوري کې وساتۍ یا دا چې د لمدو ټوټو په واسطه یې پټ کړئ.
- محصول په داسې وخت کې راټول کړئ چې د تودوخې درجه ټیټه وي لکه سهار وختي.
- له یوه ځایه و بل ځای ته د انتقال په وخت محصول سیوري کې

هر کله چې د سبزیو او میوو د محصول د ساتنې موده ډیره شی راټول شوي میوه او سبزیجات باید د امکان تر حده ساړه وساتل شي، تر څو د هغوي د ساتنې وخت زیاد شي. په دې اساس دهقانان او نور اړونده کسان باید د کرهڼیزو محصولاتو په عرضه او تولید کې لاندې ټکي په پام کې وساتي تر څو د صدمې او خطر کچه په محصولاتو کې کمه شي.

- راټول شوي محصول باید د لمر د مستقیمو وړانگو څخه لرۍ وساتل

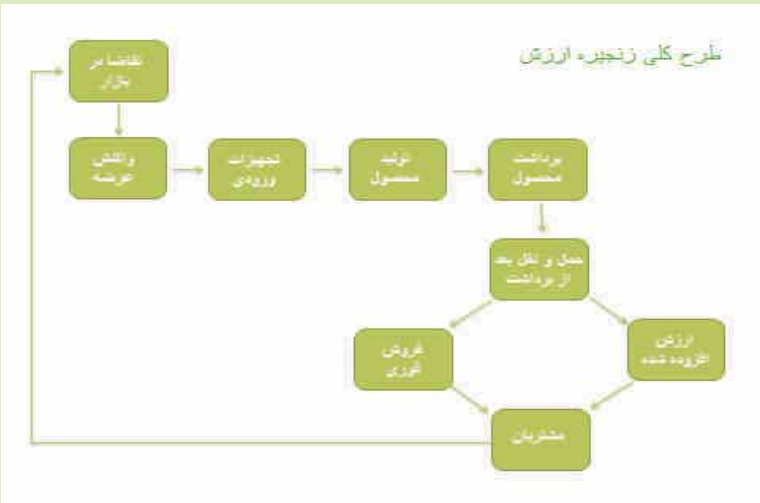
د لمر د تودوخې په واسطه د میوو او سبزیجاتو وچول

د میوو، سبزیجاتو او توتانو وچول یو د پخوانیو او مشهورو طریقو څخه ده چې د میوو اوږدمهاله ساتل او ذخیره کول باوري کوي. میوي، سبزیجات او توتان کیدای شي په طبعي ډول د تازه هوا یا لمر په واسطه یا هم په مصنوعي توگه د تنور/بخاری یا داش په زیریعه وچ کړای شي.

د میوو او سبزیجاتو وچول تاسو په دې ځواکمن کوي تر څو وکړای شئ هغه د اوږدې مودې لپاره ذخیره او پرته د موسم په پام کې نیولو سره ورڅخه گټه واخلئ. د وچولو په پایله کې میوي ډیر مقدار لوندوالی، حجم او وزن له لاسه هم ورکوي چې د اوږدې مودې لپاره د هغوي د ساتنې لامل کیږي. د بورې او نورو تغذیوي موادو اندازه په کې لوړیږي لاکن که چیرې دغه پروسه په سمه توگه ترسره نه شي، کیدای شي چې

وساتۍ د مثال په توگه د ټوټو څخه گټه واخلئ او همدارنګه په مارکیټونو یا د څرخلاؤ په نورو ځایونو کې له چټریو څخه گټه واخلئ یا هم یو سیوري ورته برابر کړئ.

د تودوخې لوړه درجه چې د لمر د وړانگو لاندې ساتل شوی او هم د تودوخې ټیټه درجه چې په سیوري کې ساتل شویږي.

نه دي:

- د پیږودونکو تقاضاؤ ته د ځواب ویلو په موخه د محصول انتخاب.
- د فصل څخه وړاندې د څرخلاؤ لپاره تولید او ذخیره کول (تولید په گلخانه او د محصول ساتنه په یخچالونو کې).
- د هغه امکاناتو برابرول چې د ارزښت د لوړاوي سبب کیږي (کود/سره، اوبه، مدیریت، تکنالوجي او نور).
- د بازار پراختیا (تجارتي نوم،

کوپراتیفونه، د دهقانانو ټولنې، د ارزښت د لوړولو کړنې او فعالیتونه).

- د منلو وړ سرچینې یا هغه سرچینې چې صرفه جوی او پس انداز سره تړاو لري.
- د کرهڼیزو خدمتونو پراختیا لکه آی پي ایم یا د افتونو تلفیقي تنظیم، پلورونکۍ/ توزیع کوونکۍ، راټولول، ذخیره کول
- د مختلفو بازارونو نظارت او بررسی او دقیمت گذارې مختلف انتخابونه (مستقیم

مصروفونکي، عمده پلورنه، پرچون پلورنه، د ارزښت د لوړاوي گامونه)

- د مالی سرچینو تأمینول (د کوچنیو مالی سرچینو تأمینول، قرضې، د لګښت مرسته، اعانه او سب سایدونه، پانګه وال).

د تودوخې درجه د محصول تر لاسه کولو وروسته د ارزښتونو کړۍ ته بهتر والی بخښي. هغه مهم ټکي او فکتورونه چې د حاصل د ترلاسه کولو وروسته د هغوي د ساتنې د وخت تعین کوونکي دي عبارت دي له: د تودوخې درجه، د هوا رطوبت، نسبي رطوبت، فزیکي او ظاهري ضایعات. دلته د تودوخې په درجه باندې تمرکز کوو ځکه چې د تودخې درجه د میوو او سبزیجاتو د لمنځه وړولو په کچه او درجه باندې مستقیمه اغیزه لري. د بیلګې په توگه د میوو د راټول شوي تولید د حفاظت او ساتنې په وخت کې د تودوخې د درجې اغیزه په پام کې نیسو که چیرې د هر لسو ساتنې گرادو په اندازه د تودوخې درجه لوړه شي د محصول د ساتنې او حفاظت وخت نیمایي ته راټیټیږي. چې دغه ټکي باید دهقانان او اړونده کسان د کرهڼیزو محصولاتو په ځانګړي توگه د سبزیجاتو او میوو د تولید او عرضه کولو په وخت کې په پام کې ونیسي.

ترلاسه کړئ. د یو کیلو گرام څخه باید د ۲ څخه تر ۲,۵ گرامه سلفر تدخین کړای شي. تدخین په اعظمي ډول تر ۲ ساعتو پورې دوام کوي.د تدخین د پروسې په پای کې میوه له کارتن/چوکات څخه ویستل کیږي او لمر ته اچول کیږي. لاکن د دې لپاره چې ډیر ښه کیفیت لرونکې تولید ترلاسه شي، وړاندیز کیږي تر څو د وچولو لپاره یې له سیوري څخه گټه واخیستل شي. د وچولو وخت او موده د تودوخې په درجه او د هوا په خوځښت پورې تړاو لري چې اکثره ۳ تر ۴ ورځو پورې دوام کوي.

میوه باید له تازه مضبوطې بدنې سره وچ کړای شي. په پاکو اوبو تر وینځلو ورورسته باید پوستکي ورڅخه جلا، ټوټې ټوټې او منځ یې راوویستل شي (د

د گالوانیزد سکرین وایر

د الو ښیښي سکرین

د هلمند د کرهڼی مسلکی لیسه

گندنه، هندوانی، بادرنگ، خټکی، لیرو، ناندجان او هم غلی دانی لکه غنم، جوار کرو.

همدارنگه د نورو باندنیو ارگانونو سره لکه د هلمند د زراعت او مالدارۍ د محترم ریاست لخوا مونږ ته د عملی

شمسی کال پورې فوق العاده فعالیت درلود.

د ۱۳۵۹ کاله د داخلی جگړو لامله د لیسه ټول شتمنی چور او چپاول شوي اد دغه لیسه د یو شمیر زده کونکو سره په کال ۱۳۶۰ کی د ولایت مقام لشکرگاه ته انتقال او دل لیسه د لښکرگاه په ښار کی د هلمند په عالی دارالمعلمین په تعمیر کی ځای پرځای او په څلورو شعبو کی د دوهم ځل لپاره (اگرانومی، مالدارۍ، کرهنیز اقتصاد اوکرهنیز ماشینری) په فعالیت پیل کړ.

خوځیختانه نوموړي لیسه په ۱۳۸۹ او ۱۳۹۰ هجری شمسی کال کی د هلمند د کرهڼی او وترنری د انستیتیوت درجې ته لوړه شوه. په اوسنی وخت کې په خپل ساحه کی ۵ جریبه ځمکه د عملی کارونو لپاره په واک کی لري. او خپل موسمی عملی کارونه په همدې ساحه کی ترسره کوو. او پدی ساحه که هر وخت مونږ مختلف سبزیجات لکه پیاز،

د هلمند د کرهڼی مسلکی لیسه ډیره پخوانی لیسه ده.
چه په لومړی ځل لپاره په ۱۳۲۳ هجری شمسی کال په کابل ښار کی تاسیس شویده ده.چه لومړی دوره فارغان یې په ۱۳۲۶ هجری شمسي کال وړاندي کړيدي.

په ۱۳۴۵ کال کی د هلمند ولایت د گرمسیر په ولسوالی کی د هزار جفت به کلی کی ځای پرځای او انتقال شوه.
چه د افغانستان دهغه وخت ۲۹ ولایتونو شاگردان پکې زده کړې کولې.
په مختلفو کلنو کی یې د زدکونکو شمیر فرق او توپیر درلود.

دا لیسه د ملل متحد، یونسکو او یونسيف لخوا په مستقیمه همکارۍ جوړه شویده.
څنگه چه په هلمند د هیواد د غلی گدام نوم گټلی نو ځکه د کرهڼی او مالداري او د مسلکی تدریساتو محترم ریاست اوله دینه مخکې مدیریت لازمه وبلله چه نوموړي لیسه د همدی ولایت ته انتقال کړي.
ذکر شوی لیسه تر ۱۳۵۸ هجری

مسابقه یوه هیجان انگیزه طریقو څخه ده چي زده کوونکي درسي مفاهيم د رقابت او سيالی له لاري له يو بل څخه زده کړه کوي. په دغه ميتود کې ټول يا ځيني زده کوونکي برخه اخلي. په داسی ډول چي ټولگي په دوه ډلو ويشل کيږي او له هري ډلې څخه په مساوي ډول له دوه څخه تر پنځه تنو پورې د ټولگي مخي ته صفونه جوړوي يا داچي ښوونکي له هر گروپ څخه يو يو تن د مسابقي لپاره غوره کوي او له هغوي څخه غواړي چي د مسابقي نور غړي غوره کړي. د کتارونو د تنظيم په وخت کې ښوونکي کوبښ کوي چي هموزنه زده کوونکي د يو بل په وړاندي ودروي او مسابقه راهنمايي او زده کوونکي خپله مسابقه پرمخ بوزي.

له دغه طريقو څخه د درس د تکرار، تمرين، وړاندی کولو او ارزولو لپاره گټه اخيستل کيږي.

د مسابقي گټي:

د زده کوونکي ستړيا له منځه وړي.

د زده کونکو کنجکاوي او پلټنه ډيروي.

په زده کوونکو کې د سالم رقابت او سيالی حس راويښوي.

زده کوونکي مفاهيمو ته په دقت سره غور نيسي.

د مقابل گروپ د غلط يا نيمگړي خواب په صورت کې اعتراض کوي چي دا خپله زده کوونکو ته ډيره گټوره ده؟

زده کوونکو ته مثبت جرأت ورکوي.

زده کړي سره د زده کوونکو علاقه ډيريږي.

مهم ټکي چي بايد د مسابقي د ترسره کولو په وخت کې په پام کې ونيول شي:

۱. مسابقه بايد يو يا څو درسي موخې په بر کې ولري

۲. د مسابقي لارښووني بايد واضحه وي تر څو د اجرا په وخت کې سکتگي واقع نه شي.

۳. مسابقه بايد په داسی ځای کې ترسره

د کرنیزو لیسو خبرلیک

د تدریس په زړه پوري تگلاره

شي چي ټول زده کوونکي یې وگوري او غږ واوري.

۴. سمو ځوابونو ته نمرې بايد له پخوا څخه تعين شوي وي.

۵. د نمرو په ورکړه کې بايد پلوي ونه شي او يو عادل کس بايد دغه کار لپاره وټاکل شي.

۶. پوښتنې بايد په مساوی توگه ترتيب شي او د دواړو گروپونو لپاره د اسانو او سختو پوښتنو ترتيب بايد په پام کې ونيول شي.

۷. زده کوونکي بايد دوه په دوه يو له بل څخه پوښتنې وکړي.

۸. که چيري د يو گروپ زده کوونکي ونه کړای شي چي سم خواب ووايي کولای شي د گروپ بل کوم غړی يې خواب ووايي چي په دې صورت کې يوه نمره کمه ورکول کيږي.

۹. کوبښ بايد وشي چي پوښتنې ته حتماً خواب وويل شي (د بي خوابه پاته کيدو په صورت کې ښوونکي خپله بايد سم خواب وړاندې کړي).

۱۰. پايله بايد په اخير کې اعلان شي.

ستونزي:

د مسابقي په ميتود کې ډيري ستونزي نه راولاړيږی، په هغه ټولگيو کې چي آزاده فضا نه لري مسابقه کوونکي زده کوونکي بايد د نورو زده کوونکو تر خوا کښيني يا ودريري. يو لړ څه شور او غالمغال جوړيږي. څرنگه چي دغه ميتود ډير گټه ور دي ښوونکی بايد له هغه څخه گټه واخلي.

- د ونډې/نقش د ترسره کولو ميتود:

ډير درسي مطالب دي چي خارجي تجسم او موجوديت نه لري او د هغوي پوهول ستونزمن کار دي. د بيلگي په توگه ټولنيز، تاريخي مسايل او هم د صداقت او ريښتينولی، خيانت، درواغ، رښتيا، احترام، مراعت کول، ظلم، همدردي او نور. ډير داسي موضوعات

د ونډې/نقش د ترسره کولو د ميتود ښه والي:

1- په دې طريقه کې زده کوونکي په ډير شور او هيجان سره کتني او مشاهدې کې برخه اخلی چي د زده کړې لپاره ډيره مفيده او گټه وړه ده.

2- د مسابقه کوونکو، زده کوونکو او تماشاچيانو تر منځ د پخوانی پيژندگلوی په اساس يوه عاطفي اړيکه ټينگه کيږي، زده کوونکي د ښوونکي په نسبت يو له بل څخه ښه زده کړه کوي،

3- د شرميدونکو او کم جرآته زده کوونکو لپاره د ساده رول او نقش په اخيستلو سره تشويق او روحي غښتلتيا پيداکيږي.

د ونډې/ نقش د ترسره کولو د ميتود محدوديتونه:

1- د ساده مسايلو د بيان او نمايش لپاره ښه، لاکن د مغلقو او پيچلو مسايلو لپاره چي ډيرو هنري امکاناتو ته اړتيا لري، ډير چانس موجود نه وي.

2- څرنگه چي دغه طريقه ډير هنري

دريم مخ

هوسونه آماده کوو او د مختلف سبزیجات پکی تربیه کوو. مونږ په انستیتوت کې د حشراتو کلیکسیرن، د کرهنیزو او هرزه بوټو کلیکسیونونه د خپلو زده کونکو په واسطه ترتیب کړي دي. مونږ د زده کونکو په واسطه د با کیفیته عضوی سرو لپاره د کمپوست ځاگانی جوړکړيدي

د انسان په تنگسه موسسې لخوا د عملی کارونو په برخه کی مونږ سره ډیره مرسته شویده. زموږ استادان د مسلکی تریننګونو او ورکشاپونو په برخه کی په هر وخت د لپاره د افغانستان مرکز ته غوښتل شویدی. دي موسسې زموږ انستیتیوت سره د کتابتون د کتابونو په برخه کی ډیره مرسته کړي ده. د هلمند د انستیتیوت د زده کونکو او ښوونکو د استازیتوب د انسان په تنگسه موسسې نه زه یو دنیا مننه کوم چي زموږ سره په هر برخه کی مرسته کړي ده

هلمند د انستیتیوت مدیر

او نمایشي اړخ لري په ښوونځیو کې ډیر لږ استعمالیږي.

3- ډیر وخت نیسي، همدرانگه ډیرو موادو، وسایلو، فرصتونو او چمتوالي ته اړتیا لري.

د ونډې/نقش د ترسره کولو د ميتود بيلگي:

د دې لپاره چي د نقش د ترسره کولو لپاره يوه صحنه ترتيب شي معمولا يو فرضی حالت يا موقعيت په پام کې نيول کيږي او نمايش د هغه مطابق وړاندوينه او ترسره کيږي.

لومړی بيلگه:

فرض کړئ چي يو کس په اوبو کې غرق شويږي، يو زده کوونکي د غرقيدونکي کس او بل د مصنوعي تنفس ورکوونکي رول ادا کوي (دلته موخه د مصنوعي تنفس د ورکولو د طريقو زده کړه ده).

دوهمه بيلگه:

فرض کړئ د لمانځه وخت دې، يو زده کوونکي د نورو په وړاندي عملا اودس کوي (موخه د اودس کول زده کول دي)

د افغانستان د انسان په تنگسه موسسې د خپل ټول فعالیتونه د یو ټینگ، شفافه پالیسي او مسوولیت مننونکي د گټه اخیستونکي په مقابل عملیات اجرا کوي. مونږ غواړو دا پالیسي مرکزي کړو ترڅو هره گټه اخیستونکي وکولاي شي مثبت او یا منفي موضوعاتو د پڼ د لوړپوړو مسولینو سره په مستقیم ډول شریکي کړي.

مونږ دا پروسه د نیوکو او نظریو د ټیلیفوني کرځي له لاري اجرا کوو، چي د یکشنبې نه تر پنجشنبې د سهار ۸:۰۰ نه تر مازیگر ۶:۰۰ بجو پوري فعاله وي.

که چیري کوم څوک د پڼ د فعالیتونو څخه شکایت لري دغه شمیره سره اړیکه ونیسي: د شکایتونو د اړیکي کرځه: ۰۷۷۷۷۴۰۳۵۳

د کابل د وترنري او کرنې د انستيتيوت د ممتاز زده کوونکو سره مرکه

زراعت کي مرسته کړی نو ومي غوښتل چي همدا محلي کرهڼه په يو ميکانيزه کرهڼه باندی بدله کړم تر څو جاغوري ولسوالي يو ميکانيزه کرهڼيزه ولسوالی شي.

دوهم سبب: لکه څرنګه چي افغانستان يو کرهڼيز هيواد دي او ۸۵ سلنه خلک يي خپل عايد له زراعت څخه ترلاسه کوي چي يواځي ۱۲ سلنه يي ترلاسه کولای شي نو ومي غوښتل تر څو دغه ۱۲ سلنه لوړه کړم تر څو زمونږ د هيواد خلک د خپل هيواد توليدات لوړ او له خپلو سرچينو څخه په سمه توګه ګټه واخلي.

دريښ سبب: لکه څنګه چي زه د جاغوري له ولسوالی څخه يم نو ومي غوښتل چي نوښتونه په خپله ولسوالی کي وکړم د بيلګي په توګه د سبزيجاتو او حبوباتو کښت چي يو د انسان د وجود د اړتياؤ څخه دي په جاغوري کي لوړ کړم. څرنګه چي جاغوری ولسوالی د غزني د سرو ولسواليو څخه ده غواړم چي سبزيجات د ژمي په موسم کي هم د سبزخانو (ګلخانو) په مرسته په کي مروج کړم تر څو د جاغوري خلک په ژمي کي هم د سبزيجاتو څخه ګټه واخلي؟ او دغه سبزخاني په جاغوري کي يوه نمونه وي.

دوهمه پوښتنه: کله چي په کرهڼيز ټولګي کي وي څه احساس مو لره؟

دوهمي پوښتني ځواب: يو ډير ښه درک او احساس مي لره. د درسونو په دوران کي مي درک کاوه چي تر فراغت وروسته به يو ښه زراعت پيشه شمه او خپل هيواد او خلکو ته د خدمت مصدر شمه.

نورو ته څه پيغام لرئ؟

پيغام مي دادي تر څو ټول خپل درسونه وواي او له مذهبي، قومي او نورو تعصبونو څخه ټول خلک خلاص او هيواد د يو روښانه راتلونکي په لور يوسي.

انسان په غربت کي مؤسسي ته څه پيغام لرئ؟

زما پيغام انسان په غربت کي مؤسسي ته دادي چي تل خپلو مرستو او کومکونو ته د کرهڼيزو او وترنريو له ليسو سره دوام ورکړی تر څو نه يواځي ليسی بلکه استادان او زده کوونکي هم ورڅخه ګټه واخلي.

نوم حبيبۀ د محمد انور لور د غزني ولايت د جاغوري ولسوالی اصلي اوسيدونکي او فعلاً د عمومي کرهڼي د ۱۴ ټولګي محصله ده. همدارنګه په يو شخصي پوهنتونونو کي د حقوقو او سياسي زده کړو محصله هم ده. فعلاً د غزني په جاغوري ولسوالی کي اوسيږي. نوموړی د جاغوري د نسوان شهدا د ليسی څخه فارغه ده.

لومړی پوښتنه: کوم دليل دي چي هم کرهڼه او هم حقوق چي دوه مختلفي څانګي دي، وايي؟

ځواب: د ژوند په لومړيو کي مي د حقوقو سره مينه او علاقه ډيره لرله غوښتل می چي يوه ښه حقوق پوهه شمه او هم ومي غوښتل چي د ورځي له خوا د کرهڼي په برخه کي خپل تحصیل ته دوام ورکړم. همدا و چي وروسته له غرمي څخه د حقوقو په برخه کي خپلي زده کړی ترسره کوم تر څو د خپل ژوند د لومړيو وختونو ارزوګانۍ پوره کړم او هم له خپل دهقان پلار سره مرسته وکړم. په راتلونکي کي غواړم د سهار له مخي خپلو خلکو ته د کرهڼي په برخه کي خدمت او تر غرمي وروسته د حقوقو په برخه کي د ښوونکي په توګه په يو خصوصي پوهنتون کي دنده ترسره کړم.

دوهمه پوښتنه: څه سبب شو چي د کرهڼي رشته مو غوره کړه؟

ځواب: ډير دلايل ؤ چي د کرهڼي مسلک مي غوره کړ.

لومړي سبب: لکه څرنګه چي افغانستان يو کرهڼيز هيواد دي او نږدې ۸۵ سلنه لاسته راوړني يي له کرهڼي څخه ترلاسه کيږي او زه هم په يو کرهڼيزه ولايت کي په يوه کرهڼيزه کورنۍ کي زيږدلي يم چي تل مي خپل پلار سره په پټو او

وترنری په انستيتيوتونو کي زده کړه په ځانګړي توګه د فارم د پيل کولو، واکسين، د چرګانو د ناروغيو کنترول ټول زما د هڅوني سببونه دي ځکه يو ځل مونږ د چرګانو يو فارم ته د عملي کار د پرمخ بيولو لپاره ولاړو.

د ننگرهار د انستيتيوت مدير الماس خان وياړي چي خپل يو زده کوونکي ګوري چي په کاري ساحه کي په برياليتوب پرمخ روان دي. هغه وايي ټولو هغه زده کوونکو لپاره څوک چي غواړي خپل کاروبار پيل کړي احمد شاه به يو نمونه او بيلګه وي.

دغه فارم د وړو چرګورو په برخه کي تخصص لري او تر اوسه پوري د ۳۰۰۰ چرګانو د توليد ظرفيت لري. سره لدې چي احمد شاه تجارت او کار په لومړي کي په يواځي ځان پيل کړه لاکن

لارې خپل هيواد او خلکو ته د خدمت مصدر شم او هم وکولای شم ميوه لرونکي باغونه د لوګر په ولايت او نورو ولايتونو کي زرغونه کړم.

دريمه پوښتنه: کله چي په ۱۳ ټولګي وئ څه احساس مو لره؟

ځواب: ډير ښه احساس مي لره ځکه چي له يو کال وقي وروسته مي وکړای شو چي د لوړو نمرو په ترلاسه کولو سره د کرهڼي څانګي ته بريالی شم.

هيواد والو ته څه پيغام لرئ؟

زما پيغام هيوادوالو ته دا دی چي ټول بايد خپل درسونه وواي او خپل تحصیل او زده کړو ته ادامه ورکړي تر په راتلونکي که خپل هيواد او هيوادوالو ته د خدمت مصدر وګرځي.

انسان په غربت کي(پن) مؤسسي ته څه پيغام لرئ؟

زما پيغام د انسان په غربت کي مؤسسي ته دا دي چي خپلو مرستو ته تل د کرهڼي او وترنري ليسو سره دوام ورکړی تر څو نه يواځي ليسی بلکه استادان او زده کوونکي هم ورڅخه مستفيد شي.

مبارک د چرګانو فارم، څرنګه له نظريو څخه عملي کار ته واخلو؟

پاکستان سره په سرحدي پوله کي واقع ده اوسيږي.

د کورني اصلی عايداتي منبع او سرچينه يي د حيواني دواګانو د پلور څخه وه لاکن لږ وخت کيږي چي د پن د نوي پروژي (کرهڼيز تجارت په انستيتوت کي) دتطبيق سره په انستيتوت کي خپل مهارتونه لوړ کړل او يو کال وړاندې هغه د چرګانو يو فارم د مبارک د چرګانو د فارم په نامه پيل کړچهددی پواسطه وکړای شو چه د خپلېکورنی اړتياؤې پوره کړی.

له احمد سره دغه نظريه وروسته له هغه چي د ښوونځي په کاري ټيم کي شامل شو پيدا شوه او هم کله چي د پن له خوا د ټريننگ اخيستونکو ښوونکو په کتار کي راغي نو دغه د فارم د جوړولو نظريه ورسره پيدا شوه.

ما خپل کاري مهارتونه د ننگرهار د کرهڼي او

نوم محمد نذير د غوث الدين ځوی د بغلان ولايت د بغلان جديد د ولسوالی اوسيدونکي، د عمومي کرهڼي د ۱۳ ټولګي زده کوونکي فعلاً د کابل د ۱۲ ناحیي د کارته نو د ساحي اوسيدونکي دی. نوموړي په ۱۳۸۱ کال کي د امنيتي ستونزو له امله له بغلان ولايت کوچيدلي او په لوګر کي ميسث شويدي چي د برګي د قلعه کهنه د ليسی څخه په ۱۳۹۲ کال کي فارغ شويدي.

لومړی پوښتنه: له کومي لاری د کرهڼي او وترنری انستيتيوت ته غوره کړای شوي؟

ځواب: د کرهڼي او وترنری د انستيتيوت د کانکور د فورمي د ترلاسه کولو او د ازمويني تر ورکړي وروسته دديارلسم ټولکي عمومي څانګي ته بريالی شوم.

دوهمه پوښتنه: څه سبب ؤ چي د کرهڼي مسلک مو غوره کړه؟

ځواب: لکه څرنګه چي افغانستان يو کرهڼيز هيواد دي او ما هم د کرهڼي سره ځانګړي علاقه لرله همدا وجه وه چي د کرهڼي مسلک مي غوره کړه تر څو وکړای شم د کرهڼي له

احمدشاه د ننگرهار دزراعت او وترنری د انستيتيوت د ۱۴ ټولګي څخه په ۲۰۱۳ کال کي فارغ شويدي.

د غني خپلو ولسوالی د گولاي په کلي کي چي د

